

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Велизар Костадинов Гочев,

Биологически факултет, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

относно материалите, представени за участие в конкурс

за заемане на академичната длъжност „професор“ в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3 Биологически науки (Морфология)

1. Общо представяне на получените материали

Със заповед на Ректора на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) № РД-1-331 от 15.02.2023 г., съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в ПУ по област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3 Биологически науки (Морфология), обявен в Държавен вестник, бр. 92/18.11.2022 г. и в интернет-страницата за нуждите на катедра „Биология на развитието“ към Биологическия факултет (БФ). За участие в обявения конкурс е подал документи единствен кандидат доц. д-р Еленка Стоилова Георгиева от същата катедра. Представеният от кандидата комплект материали на хартиен носител и в електронен вид е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за развитие на академичния състав на ПУ (ПРАСПУ).

За участие в конкурса доц. д-р Еленка Георгиева е приложила общо 43 научни труда, една авторска монография, една глава от колективна монография, два учебника и едно учебно пособие, които не повтарят материали, използвани в други процедури, поради което всички представени материали се приемат за рецензиране.

Съдържанието на представените документи и начинът на оформянето им ми позволява категорично да определя процедурата като законосъобразна.

2. Кратки биографични данни на кандидата

Еленка Стоилова Георгиева е завършила Полувисш медицински институт - Пловдив, специалност „Медицинска сестра - общ профил“. През 1991 г. придобива висше образование с ОКС „магистър“ по специалност „Биология“ с професионална квалификация „Биолог“, специализация „Учител по биология“. През 2005 г., след успешна защита на дисертационен труд на тема „Еволюционни аспекти в проявата и клетъчно-тъканната локализация на кръвно-груповите антигени А и В у гръбначни животни“, ВАК ѝ присъжда ОНС „доктор“ по научна специалност 01.06.02 Зоология. Професионалната кариера на доц. д-р Еленка Георгиева

започва като медицинска сестра (1984-1986 г.), преминава през учител по биология (1992-1993 г.) и през 1993 г. започва работа като хоноруван асистент по Хистология и ембриология в катедра „Обща биология“ към БФ на ПУ. Академичното ѝ израстване преминава последователно през цялата йерархична стълбица - асистент, старши асистент, главен асистент и през 2010 г. се хабилитира като доцент по научна специалност 01.06.26 Морфология (хистология и ембриология) от ВАК. В административен план кариерата на доц. д-р Еленка Георгиева е впечатляваща. Тя е заемала позициите Председател на атестационната комисия при БФ на ПУ (2014-2016 г.), Зам.-председател на ОС на БФ (2015 г. - до момента), Председател на секция „Биология“ към СУБ – клон Пловдив (2018 г. - до момента), ръководител на катедра „Биология на развитието“ (2019 г. - до момента), Зам.-председател на етичната комисия на ПУ (2022 г. - до момента) и координатор на МП „Репродуктивна биология“ от създаването ѝ до момента.

Творческата биография на кандидата е изцяло в сферата на обявения конкурс. Творческият път на доц. д-р Еленка Георгиева е тясно свързан с факултета и първичното звено, заявили необходимостта от настоящия конкурс.

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

Оценка на научната дейност на кандидата

Група от показатели А: Показател 1 Дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор” - изискване на ЗРАСРБ – 50 т., изпълнение от кандидата – 50 т.

Защитен дисертационен труд за ОНС „доктор“ на тема „*Еволюционни аспекти в проявата и клетъчно-тъканната локализация на кръвно-груповите антигени А и В у гръбначни животни*”.

Група от показатели В (Сума от показатели 3 или 4):

Показател 3 Хабилитационен труд - монография или Показател 4 Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световните бази данни с научна информация Scopus и Web of Science – изискване на ЗРАСРБ – 100 т., изпълнение от кандидата – 100 т.

За участие в конкурса, по този показател, доц. д-р Еленка Георгиева е представила монографичен труд на тема „*Приложение на хранителна добавка PAPA® при мъже със суб/инфертилитет и мъже с варикоцелектомия*“, ISBN 978-619-236-411-3, изд. FastPrint-Books, 2022 г. Монографията включва 12 глави и една глава Използвана литература, като условно може да бъде разделена на две части – (1) детайлен анализ на актуалното научно състояние на изследвания проблем, причини, методи за изследване и лечение на ифертилитет при мъже и (2) собствени оригинални изследвания на автора по въпроса. В първата част доц. д-р Георгиева ясно формулира целите и задачите на изследването, прави оценка на състоя-

нието на проблема и в синтезиран вид дефинира основните причини за мъжки инфертилитет, като прави преглед на най-често използваните методи за диагностика на състоянието, спермални показатели при варикоцеле и приложението на различни хранителни добавки за корекция на мъжки инфертилитет. В обобщението на първата част, доц. д-р Георгиева коректно посочва нееднозначните данни от приложението на хранителни добавки като допълваща терапия при лечение на мъжки инфертилитет и по този начин недвусмислено дефинира необходимостта от подобен род изследвания. Във втората част, условно определена от мен като експериментална, доц. д-р Георгиева публикува собствени резултати от мащабна експериментална схема, включваща 220 мъже със суб/инфертилитет и VCT, което за целите на изследването позволява да се получат представителни резултати. Проследен е ефектът от три-месечно перорално приемане на добавката PAPA[®] при мъже с доказан суб/инфертилитет и в комбинация с VCT като е изследвано и влиянието на фактора тютюнопушене. Получените резултати са коректно представени и интерпретирани на фона на изследванията на други автори, като са показателни за положителен ефект от приложеното на добавката PAPA[®]. Считаю, че основният принос на представената монография е в приложен аспект и се явява основа за бъдещи по-детайлни проучвания върху изясняване на механизма на въздействие на хранителните добавки върху мъжкия инфертилитет.

Група от показатели Г (Сума от показателите от 5 до 11) - изискване на ЗРАСРБ – 200 т., изпълнение от кандидата – 403 т.

Показател 7 Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световните бази данни с научна информация Scopus и Web of Science.

За участие в конкурса, по този показател, доц. д-р Еленка Георгиева е представила 24 бр. научни статии, публикувани в *Journal of Environmental Protection & Ecology*, *Folia Biologica*, *Acta Zoologica Bulgarica*, *Waters*, *Toxics* и др. От този списък изключвам една от посочените публикации Г7_5, публикувана в *Journal of Dental and Medicinal Sciences*, защото списанието няма IF, SJR или Q в системата на Scopus и Web of Science. Представата за научната активност на кандидата се допълва и от още 19 научни публикации, които не са включени в показател 7, но публикуваните в тях резултати ще бъдат отчетени при оценка на приносите. Анализът на представените публикации позволява като основно изследователско направление в работата на доц. д-р Еленка Георгиева да се открие приложението на мултибиомаркерния подход в екоотоксикологичните изследвания, базиран на оценка на хистологични промени в органите на различни видове риби. Изследователското направление се допълва и разширява с включване на китайска и зеброва мида, в качеството на биоиндикаторни видове. Второто изследователско направление е свързано с проучване експресията на някои маркери на метаболитния синдром при хора и риска от възникването му, както и влиянието на затлъстяването върху мъжкия

репродуктивен потенциал. Публикациите, посветени на имунохистохимичното определяне на грелин в стомашно-чревния епител в пре- и постнаталното развитие на плъхове; проучване на медираната поточна дилатация върху ендотелната активация при хора с прехипертония; ролята на затлъстяването и адипокините в развитието на остеоартрит и прилагането на комбинация от медикаменти при лечението на това заболяване, разкриват широкия набор от изследователски тематики, в които кандидатката има интерес и компетенции.

Напълно приемам формулираните от доц. д-р Еленка Георгиева приноси.

Група от показатели Д (Сума от показателите от 12 до 15) - изискване на ЗРАСРБ – 100 т., изпълнение от кандидата – 704 т.

Доц. д-р Еленка Георгиева е представила списък, включващ 352 бр. независими положителни цитати в системата на Scopus и Web of Science и 55 бр. - в нереферирани списания с научно рецензиране. Високият дял на цитатите в системата на Scopus и Web of Science показва, че резултатите от проучванията на кандидатката намират сериозен прием в международната научна общественост.

Приносите в научните публикации на доц. д-р Еленка Георгиева определям като научни, научно-приложни и приложни. Доминираща група са научно-приложните приноси, което считам за положително. Приносите от изследователската активност на кандидатката са с оригинален характер и такива допълващи и надграждащи съществуващо знание. Приложената в конкурса научна продукция категорично представя доц. д-р Еленка Георгиева като авторитетен специалист в сферата на обявения конкурс, който има собствен разпознаваем образ и тематика в научните среди у нас.

Оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

Група от показатели Е (Сума от показателите от 16 до края) - изискване на ЗРАСРБ – 150 т., изпълнение от кандидата – 286,2 т.

Доц. д-р Еленка Георгиева е самостоятелен ръководител на един успешно защитил докторант и съ-ръководител на трима успешно защитили докторанти. Кандидатката е участник в 14 научни проекта – 4 по ФНИ на МОН и 10 – вътрешноинституционални, като е ръководител на 3 от вътрешноинституционалните проекти. Доц. д-р Еленка Георгиева е самостоятелен автор на два учебника - Обща хистология (ISBN 978-619-202-812-1) и Обща патология (ISBN 978-619-202-813-8) и едно Ръководство по обща ембриология (ISBN 978-619-202-813-8), издадени от УИ „Паисий Хилендарски“. В съдържателен план учебниците и учебното пособие са на ниво, което показва високата степен на теоретична подготовка и преподавателския опит на доц. д-р Еленка Георгиева. Кандидатката в конкурса е автор на учебните програми по дисциплините Ембриология и хистология, Хистология и патология, Клетъчна биология, ем-

бриология и хистология, Биология на развитието, Биология на развитието при човека, Репродуктивни биотехнологии, изучавани от студентите от различни специалности в БФ на ПУ. При годишен норматив от 360 ч. аудиторна заетост, в рамките на изминалите 6 учебни години, доц. д-р Еленка Георгиева е извеждала средногодишно по 507 ч. в БФ и по 180 ч. във филиалите в градовете Кърджали и Смолян. Четиринадесет дипломанти за защитили успешно дипломните си работи под научното ръководство на доц. д-р Еленка Георгиева, което е доказателство за отговорността, с която тя подхожда към преподавателската работа.

Учебно-педагогическата дейност на доц. д-р Еленка Георгиева е на високо ниво, отговаряща на всички стандарти за университетски професор.

За заемане на академичната длъжност „професор” в БФ на ПУ са въведени и допълнителни изисквания, чието изпълнение от доц. д-р Еленка Георгиева е както следва:

- ✓ Кандидатът да е автор или съавтор на минимум 1 учебник по съответното направление и специалност на обявения конкурс – изпълнение 2 учебника;
- ✓ Кандидатът да е осъществил ръководство или съръководство на най-малко 2-ма успешно защитили докторанти по съответното направление на конкурса – изпълнение 4-ма докторанти;
- ✓ Кандидатът да представи документ за най-малко 10 години преподавателски трудов стаж – изпълнение 28 години, 8 месеца и 23 дни;
- ✓ Кандидатът да е бил ръководител/участник в най-малко 2 научни проекта (национални или международни) – изпълнение участник в 4 национални проекта;
- ✓ Кандидатът да има организационен и административен опит (за последните 10 години) във факултета – доц. д-р Еленка Георгиева е била член и председател на факултетната комисия за атестация на преподавателите, факултетната комисия по етика, член на факултетските екипи, изготвили докладите-самооценка по акредитационни процедури на ОНС „доктор“ по ДП „Морфология“, член на комисии по КСК, разработване на учебната документация на МП „Репродуктивна биология“, член на редколегията на списанието *Journal of Bioscience and Biotechnology* и др.

Всички допълнителни изисквания на БФ за заемане на академичната длъжност „професор“ са изпълнени от доц. д-р Еленка Георгиева по категоричен начин.

4. Оценка на личния принос на кандидата

Оценявам личния принос на кандидатката за реализация на представените в конкурса материали като напълно релевантен на опита и компетентността ѝ, които са плод на дългогодишна работа в сферата на морфологията.

5. Критични забележки и препоръки

Нямам критични забележки към съдържанието и начина на оформяне на документите, представени в конкурса.

6. Лични впечатления

Познавам Еленка Георгиева вече повече от 15 години, което ми позволява да формирам обективно мнение за професионалните и личните ѝ качества. Тя е ерудиран преподавател, прецизен до педантичност изследовател, деликатна в отношенията си с околните и уважавана от студенти и колеги.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от доц. д-р Еленка Стоилова Георгиева отговарят на всички изисквания на ЗРАСРБ и ПРАСПУ.

Кандидатката в конкурса е представила достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „доцент“. В работите на доц. д-р Еленка Георгиева има оригинални научно-приложни и приложни приноси. Научната и преподавателската квалификация на доц. д-р Еленка Георгиева е несъмнена.

Постигнатите от доц. д-р Еленка Стоилова Георгиева резултати в учебната и научно-изследователската дейност, напълно съответстват на минималните национални и допълнителните изисквания на БФ, приети във връзка с ПРАСПУ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях приноси, намирам за основателно да дам своята категорична положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Биологическия факултет за избор на доц. д-р Еленка Стоилова Георгиева на академичната длъжност „професор“ в ПУ по област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3 Биологически науки (Морфология)

04.04.2023 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Велизар Гочев)